

NEODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU BRODSKE OPREME

UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Presuda broj: Us-9477/1998-4 od 20. veljače 2002.

Vijeće: Ljubica Kemfelja Zentner kao predsjednik vijeća,
Marina Kosović-Marković i Alemka Brkljačić Radančević,
kao članovi vijeća

Brod ne smije isploviti bez odgovarajuće opreme. Oprema mora biti u ispravnom stanju, a rok njezine valjanosti bitan je činitelj njezine ispravnosti. Zapovjednik koji je poduzeo plovidbu unatoč tome što je istekao rok valjanosti određenih sastavnih dijelova opreme broda koji su neophodni za signaliziranje pozicije broda u slučaju nezgode na moru, svjesno je doveo u opasnost posadu i brod, te je ugrozio sigurnost plovidbe. Time je počinjen pomorski prekršaj iz čl. 164. st. 1. Pomorskog zakonika.¹

Tužitelj A. Š. podnio je tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske protiv rješenja tuženog Ministarstva pomorstva, prometa i veza, klasa: Pr/II-02-53/98-SP od 16. rujna 1998. radi pomorskog prekršaja. Tužitelj u upravnom sporu pred Upravnim sudom pobija rješenje kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv rješenja Komisije za prekršaje, Lučke kapetanije Split, broj: 342-35/98-03-6/1 od 24. ožujka 1998. kojim je oglašen krivim jer je dana 3. veljače 1998. doplovio s motornim brodom "Hum" u luku Milna, a istekao je rok valjanosti raketa i buktinja, kao sastavnog dijela opreme broda, a time je tužitelj počinio pomorski prekršaj iz čl. 164. st. 1. Pomorskog zakonika, te temeljem čl. 1029. st. 1. toč. 8. istog Zakonika kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 2.000, 00 kn.

Tuženo tijelo u obrazloženju osporenog rješenja navodi da je prvostupanjsko tijelo pravilno utvrdilo činjenično stanje te na isto pravilno primijenilo materijalni propis, te da je izrečena sankcija primjerena počinjenom prekršaju. Ističe da je tužitelj morao kao zapovjednik i vlasnik broda, znati da ne smije isploviti s brodom bez odgovarajuće opreme koja mora biti u ispravnom stanju, te da je rok valjanosti

¹ U ovoj odluci primijenjen je Pomorski zakonik iz 1994. (Narodne novine br. 17/94, 74/94, 43/96).

opreme bitan činitelj njezine ispravnosti. Tužitelj je unatoč tome poduzeo plovidbu i time svjesno doveo u opasnost posadu i brod jer predmetna oprema spada u opremu neophodnu za signalizaciju pozicije broda u slučaju nezgode na moru, a time je ugrozio sigurnost plovidbe. Tuženo tijelo također navodi da su prilikom odmjeravanja kazni uzete u obzir olakotne okolnosti (priznanje tužitelja) ali i okolnost da je tužitelj i ranije bio kažnjavan za pomorske prekršaje, odnosno da je bio u povratu.

Tužitelj u tužbi navodi da nije prijeporno da je počinio prekršaj koji mu se stavlja na teret, ali smatra da kod odmjeravanja visine novčane kazne upravna tijela nisu u dovoljnoj mjeri ocijenila sve olakotne okolnosti koje su relevantne za odmjeravanje blaže kazne počinitelju prekršaja, tj. tužitelju. Ističe da prvostupanjsko i osporavano rješenje u svojim obrazloženjima navode da je tužitelj kažnjen i zbog činjenica da je ranije bio kažnjavan za pomorske prekršaje, odnosno da je bio u povratu, pa da se ta okolnost kod odmjeravanja kazne sukladno odredbi čl. 28. Zakona o prekršajima morala uzeti u obzir. Međutim, tužitelj smatra da je u konkretnom slučaju institut povrata pogrešno primijenjen jer je trebalo uzeti u obzir kada je tužitelj prijašnje prekršaje učinio, je li za iste prekršaje pravomoćno kažnjen, jesu li prekršaji istovrsni ili raznovrsni, a također navodi da činjenica povrata u konkretnom slučaju nije obrazložena. Također, tužitelj smatra da je kod ocijene svih okolnosti, olakotnih i otegotnih kod odmjeravanja kazne povrijeđeno načelo individualizacije kazne. Prema navodima tužitelja kao olakotna okolnost uzeto je samo priznanje tužitelja, po njegovoj ocjeni u nedovoljnoj mjeri, a da nisu uzete okolnosti iz čl. 28., 29., 31. i 32. Zakona o prekršajima. Osim toga kod odmjeravanja kazne nisu uzete u obzir imovinske prilike tužitelja, a što je bitno jer je za počinjeni prekršaj prema čl. 1029. Pomorskog zakonika zapriječena novčana kazna u iznosu od 600,00 kn od 6.000,00 kn, a tužitelju je odmjerena kazna u iznosu od 2.000,00 kn i pored činjenice da sam radi, uzdržava suprugu i troje djece. Osim toga, tužitelj navodi da nisu u dovoljnoj mjeri ocijenjene osobne prilike i držanje tužitelja nakon počinjenog prekršaja, osobito kod činjenice da je nakon počinjenog prekršaja pribavio rakete i buktinje i postavio ih na brod, te da je stoga bilo mjesta primjeni i odredbe čl. 31. Zakona o prekršajima. Predlaže da sud njegovu tužbu uvaži i osporeno rješenje poništi.

Tuženo tijelo u odgovoru na tužbu ostalo je u cijelosti kod obrazloženja osporenog rješenja, te predložilo Upravnom sudu da tužbu odbije kao neosnovanu.

Upravni sud Republike Hrvatske odlučio je da tužba nije osnovana. Odredbom čl. 164. st. 1. Pomorskog zakonika (Narodne novine broj 17/94, 74/94 i 43/96) propisano je da je zapovjednik broda dužan brinuti se, između ostalog o održavanju i ispravnom stanju trupa broda, strojeva, uređaja i opreme. Prema odredbi čl. 1029. st. 1. toč. 8. novčanom kaznom od 600,00 do 6.000,00 kn kaznit će se za pomorski prekršaj zapovjednik broda ili osoba koja ga zamjenjuje ako na brodu ne održava u ispravnom stanju strojeve, uređaje i opremu ili ako se ne brine o sigurnosti brodskih

uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje putnika, opasnog i ostalog tereta te o pravilnom ukrcavanju, smještaju i iskrcavanju putnika (čl. 164. st. 1.).

Upravni sud je izvršio uvid u podatke spisa predmeta, dostavljene uz odgovor na tužbu, te utvrdio da je tužitelj, saslušan u postupku, dana 4. ožujka 1998. potvrdio svojim iskazom da je dana 3. veljače 1998. godine s motornim brodom "Hum" doplovio u Luku Milna, a da je rok valjanosti za rakete i buktinje kao sastavnog djela opreme broda bio istekao. Tužitelj niti u tužbi ne osporava utvrđeno činjenično stanje, odnosno ne osporava da je počinio pomorski prekršaj iz čl. 164. st. 1. Pomorskog zakonika kažnjiv po čl. 1029. toč. 8. istog Zakonika. Tužiteljeve prigovore da prilikom odmjeravanja kazne nisu u obzir uzete sve olakotne okolnosti nego samo priznanje tužitelja, da nisu uzete u obzir imovinske prilike tužitelja kao ni njegovo držanje nakon počinjenog prekršaja, te da činjenica povrata u konkretnom slučaju nije obrazložena Upravni sud Republike Hrvatske ih je ocijenio neosnovanim. Ocijenio je da je izrečena novčana kazna u iznosu 2.000,00 kn primjerena prekršaju i okolnostima pod kojima je počinjen. Sud prihvaća zaključak tuženog tijela da je tužitelj kao vlasnik i zapovjednik broda morao znati da ne smije isploviti s brodom bez odgovarajuće opreme koja mora biti u ispravnom stanju. Time što je unatoč neispravnoj opremi poduzeo plovidbu svjesno je doveo u opasnost posadu i brod jer predmetna oprema spada u opremu neophodnu za signaliziranje pozicije broda u slučaju nezgode na moru, te je ugrozio sigurnost plovidbe. Za počinjeni prekršaj zakonom je propisana kazna od 600,00 kn do 6.000,00 kn, a tužitelju je izrečena kazna u iznosu od 2.000,00 kn, pa je visina kazne bliža propisanom minimumu nego maksimumu. Zbog toga je Upravni sud Republike Hrvatske prigovore tužitelja u pogledu visine kazne ocijenio neosnovanim, a ostali prigovori iz tužbe nisu od utjecaja na odluku u ovoj upravnoj stvari.

Slijedom navedenog osporeno rješenje se prema shvaćanju Upravnog suda Republike Hrvatske ne može ocijeniti kao nezakonito, pa je temeljem odredbe čl. 42. st. 2. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine br. 53/91, 9/92 i 77/92) tužba odbijena kao neosnovana.

Dr. sc. Vesna Skorupan, asistent
Jadranski zavod HAZU

Summary:

FAILURE TO MAINTAIN IN WORKING ORDER THE EQUIPMENT ON BOARD

A ship may not leave port without adequate equipment. The equipment must be maintained in working order and its service life is an important factor of its proper operation. The master who undertakes a voyage despite the fact that the service life of certain components of the equipment on board that are necessary for signalisation of the ship's position in case of an accident at sea has expired, has knowingly put at risk the crew and the ship and threatened the safety of navigation, thereby committing the maritime offence referred to in Article 164 (1) of the Maritime Code.